

NORDBOHUS AS
att. Rita Einevoll
Strandveien 43
7067 TRONDHEIM

Vår dato: 22.09.2017
Deres dato:

Vår referanse: 2017/10787-5
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Anja Sveinsdatter Melvær, tlf. 32 80 85 96

Midtmoen - gnr 148 bnr 58 med flere - Sokna - Ringerike kommune - detaljregulering - oversender rapport og regnskap for arkeologisk registrering

Vi viser til varsel om oppstart av detaljregulering for Midtmoen, gnr 148 bnr 58 m fl i Ringerike kommune. I vår uttale til planen datert 31.03.2017 krevde vi arkeologisk registrering av planområdet. Budsjett for arkeologisk registrering ble akseptert av tiltakshaver i e-post av 03.04.2017.

Fylkeskommunen har nå gjennomført arkeologisk registrering av det kommende planområdet.

Automatisk fredete kulturminner

Vi viser til vedlagte rapport. Det ble ikke gjort funn av automatisk fredete kulturminner, og vi har derfor ingen merknader til planen hva gjelder automatisk fredete kulturminner.

Vi vil likevel minne om at dersom det først under anleggsarbeidet skulle dukke opp automatisk fredete kulturminner må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jfr kulturminneloven § 8, annet ledd.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 22 timer. Dette gir en totalpris for registreringen på kr 18 236,-. Se vedlagt regnskap med spesifiserte kostnader. Fylkeskommunens satser for bruk av leiebil, sosiale utgifter og timelønn er justert noe, etter ny fastsettelse av satser for 2017.

Faktura på kr. 18 236,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest til; Nordbohus Modum AS, Østmodumveien 166, 3370 Vikersund.

Med vennlig hilsen

Håvard Hoftun
fagleder arkeologi

Anja Sveinsdatter Melvær
feltkoordinator/rådgiver arkeologi

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Vedlegg:

- 1 Rapport fra arkeologisk registrering
- 2 Regnskap for arkeologisk registrering

Kopi til:

NORDBOHUS MODUM AS	Øst-Modumveien 166	3370	VIKERSUND
RINGERIKE KOMMUNE	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
BUSKERUD KOMMUNEREVISJON IKS	Postboks 4197	3005	DRAMMEN
Ove Andre Jansen			

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Midtmoen

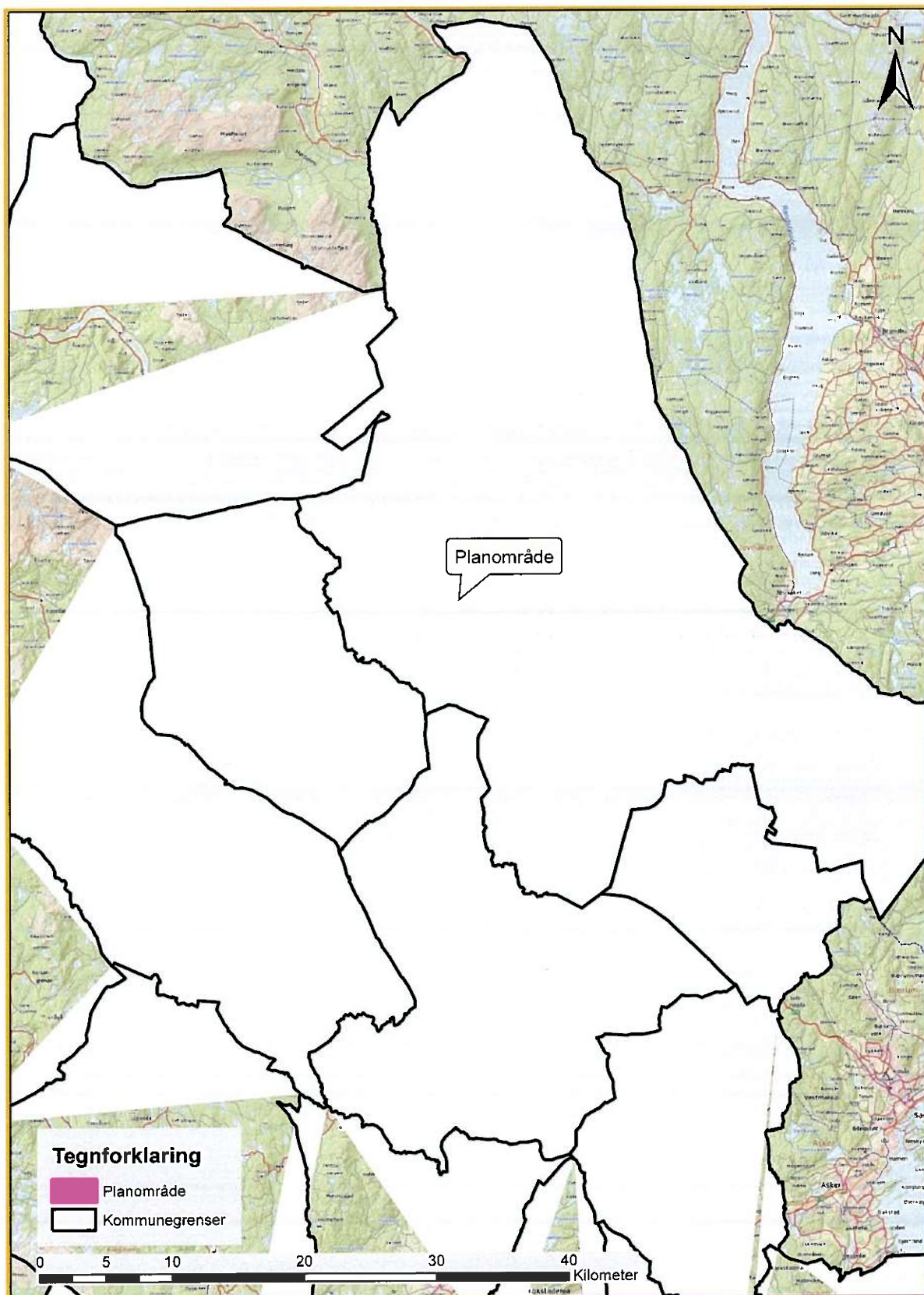
17/10787 – Ringerike kommune

Buskerud fylkeskommune
Utviklingsavdelingen
sommer 2017

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK REGISTRERING			
Saksnavn:	Midtmoen		
Saksnummer:	17/10787		
Prosjektnummer:	170050		
Kommune:	Ringerike		
Gårdsnavn:	Sokna		
Gnr./Bnr.:	148/58		
Tiltakshaver:	Nordbohus, Modum AS		
Adresse:	Strandveien 43, 7067 Trondheim		
Registrering utført:	10. og 12.07.2017	Ved:	Arild L. Teigen
Rapport ferdigstilt:	11.08.2017	Ved:	Arild L. Teigen
Metode:	☒ Overflateregistrering ☐ Prøvestikk ☐ Sjakting ☐ Annet		
Kulturminner:	Type:	Askeladden id:	
Nyregistrerte automatisk fredete kulturminner i planområdet:			
Tidligere kjente automatisk fredete kulturminner i planområdet:			
Nyregistrerte ikke fredete kulturminner i planområdet:			
Tidligere kjente ikke fredete kulturminner i planområdet:			
Faglige konklusjoner:	☒ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner ☐ Planen er i konflikt med automatisk fredete kulturminner ☐ Planen er i konflikt med ikke fredete arkeologiske kulturminner		
Sakstype:	☒ Reguleringsplan ☐ Kommunedelplan ☐ Mindre privat tiltak ☐ Større privat tiltak ☐ Landbruksvei ☐ Nydyrking		

Forsidebilde: Skilt og terrengoversikt, i retning sør. Foto: Arild L. Teigen

Figur 1: Oversikt over planområde, Ringebu kommune, Buskerud fylke

© 1997, 2005, 2008, 2012, 2017, 2018, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100

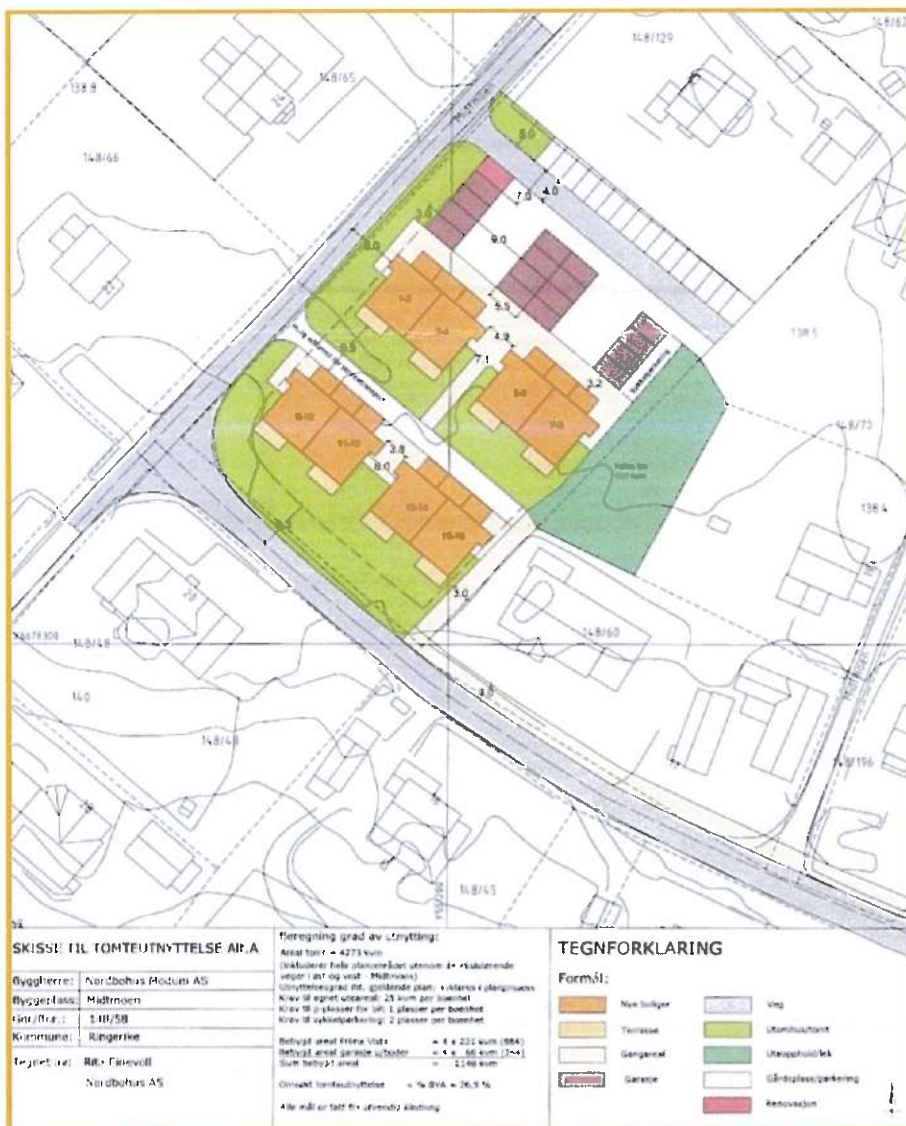
Innhold

SAMMENDRAG	7
OMRÅDEBESKRIVELSE	7
Kulturminner i nærområdet.....	7
STRATEGI OG METODE	8
Deltakere og tidsrom	8
REGISTRERINGENS FORLØP OG RESULTATER	8
Terrenget	8
Undersøkelsen	9
KONKLUSJON	12
VEDLEGG	12
Anleggsliste	12
Fotoliste	12

Bakgrunn for undersøkelsen

Bakgrunnen for undersøkelsen er søknad om detaljregulering for område Midtmoen, (gnr 148 bnr 58 m.fl) i Ringerike kommune. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for fortetting, i form av bygging av fire firemannsboliger i to etasjer, med tilhørende carporter, parkeringsplasser, renovasjon og arealer til uteopphold.

Det er ikke tidligere registrert automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet. Det er likevel registrert flere gravminner i området som indikerer at området har vært bosatt i jernalderen. Buskerud fylkeskommune ønsket derfor å gjøre en arkeologisk registrering for å undersøke om reguleringsplanen kommer i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

Figur 2: Skisse til tomteutnyttelse. Tegnet av Rita Einevoll, Nordbohus AS

Sammendrag

Den 10. og 12. juli utførte Buskerud fylkeskommune en arkeologisk registrering ved Midtmoen i Ringerike kommune. Registreringen ble gjort i forbindelse med tilrettelegging for fortetting av fire firemannsboliger.

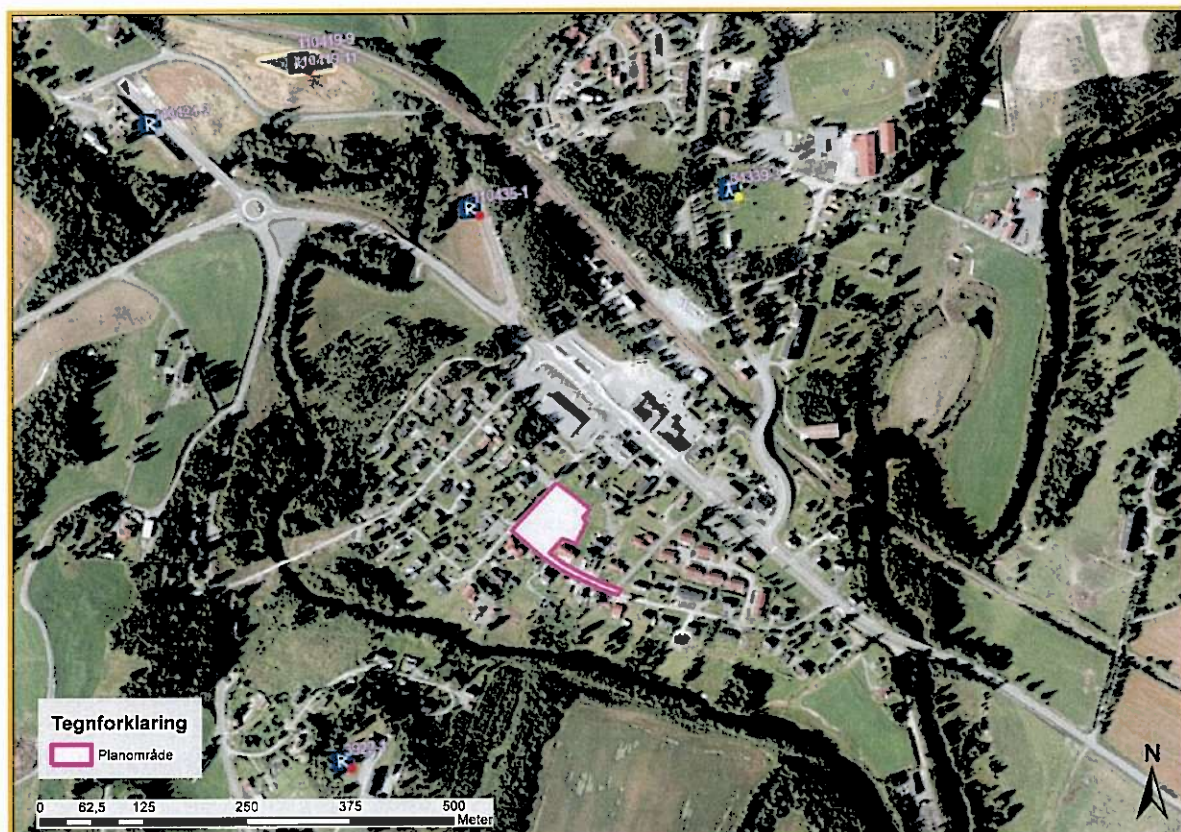
Store deler av planområdet ble visuelt overflateregistrert. Nordøst i planområdet lå det en forhøyning/haug som ble nærmere undersøkt. Denne ble avskrevet som kulturminne. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner under registreringen.

Områdebeskrivelse

Planområdet ligger i et område som preges av frittliggende boligbebyggelse i tettstedet Sokna. Like nord for planområde går riksvei 7 i nordvest/sørøst-retning. Tettstedet ligger i Soknedalen mellom elvene Sokna og Verkenselva. Det er ca. 20 km til Hønefoss i sørøst, og 32 km til Norefjell i nordvest.

Kulturminner i nærområdet

Planområdet ligger midt i mellom kirkestedet på Sokna og et gravminne. Kirka ligger 430 meter nordøst for planområde, hvor det trolig har stått en kirke helt siden 1200-tallet. Det har i tillegg blitt avdekket bosetnings- og aktivitetsområder i dyrket mark like i nærheten, og i sør er det registrert en mindre gravhaug.

Figur 3: Oversikt over nærliggende kulturminner.

KULTURMINNER I NÆROMRÅDET			
ID-nr:	Art	Sted	Kulturminnetype
3922	Gravminne	Smedhaukedalen	Gravhaug
110419	Bosetning	Lundesgården	8 kokegroper og 4 mulige stolpehull
110424		Lundesgården	Grav eller ildsted + mulig grøft med slått flint (fjernet)
84339-3	Kirkested	Lunder Kirke	Kirke
110435	Bosetning	Lundesgården	Kokegrop

Strategi og metode

I denne undersøkelsen ble det benyttet visuell overflateregistrering. Dette er en metode som går ut på at arkeologen systematisk gjennomgår området som skal undersøkes. Hensikten med denne metoden er for å finne automatisk fredete kulturminner som er synlig på overflaten. Denne registreringsmetoden kan benyttes uansett terreng, og kulturminner som kan dukke opp er for eksempel kullgroper, gravhauger, tufter og så videre.

Under forarbeidet ble planområdet undersøkt med Lidar-data (Light Detection And Ranging). Metoden gjør det mulig å kunne observere fysiske objekters posisjon ved hjelp av laserscanning av underlaget. På den måten vil man kunne enklere se spor og fordypninger i terrenget som kan være utfordrende å observere i et kupert landskap med mye vegetasjon.

Undersøkelsen ble fotodokumentert, og et utvalg av fotoene er tatt med i rapporten. Innmåling av anlegg ble gjort med CPOS RTK 3D fix oppløsning. Kartgrunnlaget er: WGS84 Sone 32N, Universal Transverse mercator (UTM).

Deltakere og tidsrom

Undersøkelsen ble utført av arkeolog Arild L. Teigen, den 10. - 12. juli 2017. Inkludert kjøring, for- og etterarbeid tok prosjektet 22 timer.

DELTAKERE OG TIDSBruk			
Arbeid:	Navn:	Antall timer:	Metode og oppgaver:
Forarbeid	Arild L. Teigen	1 time	Kart, GIS og klargjøre innmålingsutstyr
Feltarbeid	Arild L. Teigen	13 timer	Overflateregistrering
Etterarbeid	Arild L. Teigen	8 timer	Rapport

Registreringens forløp og resultater

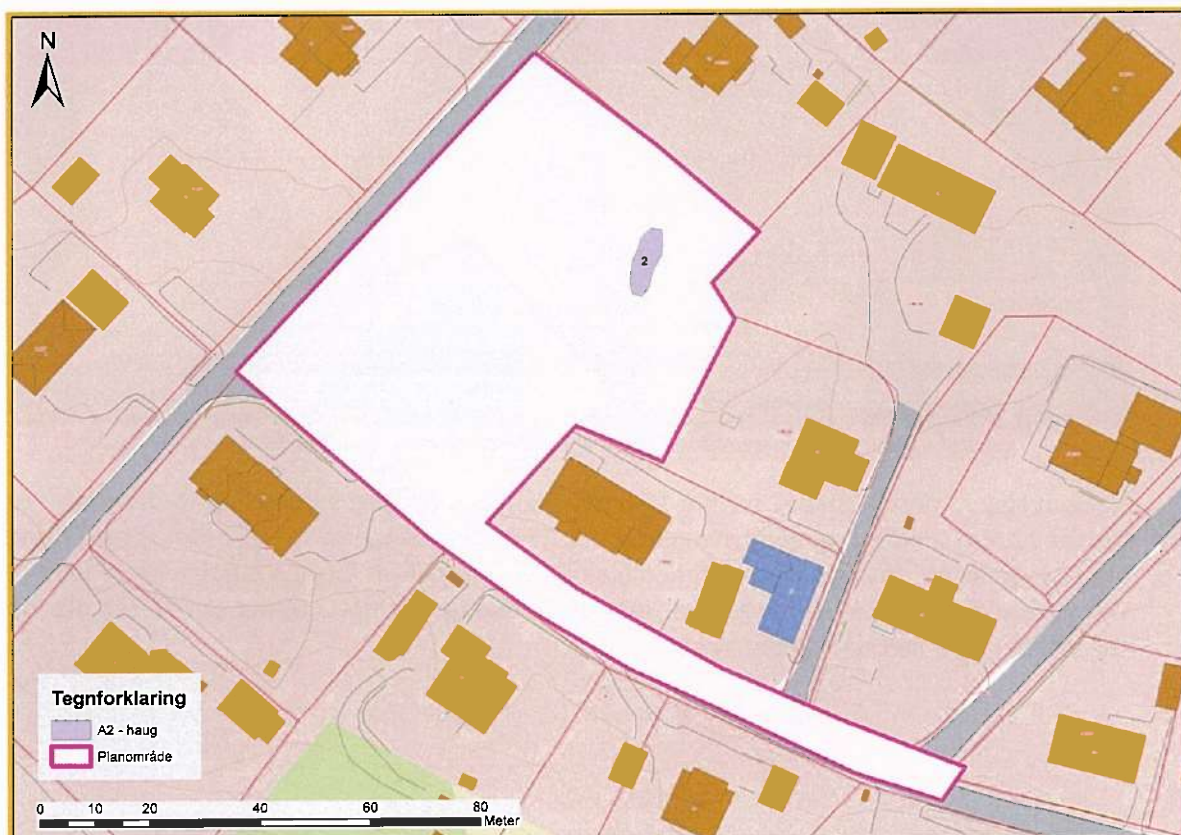
Terrenget

Planområdet ligger på et tilnærmet flatt område ca. 140 meter over havet. Terrenget er tett bevokst med lav vegetasjon og deler av området ser ut til å være hogd i nyere tid. Flere løvtrær har fått litt tid til å vokse, og gjorde overflateregistreringen til tider meget utfordrende (se Figur 4). I østre del er terrenget mer oversiktlig, og her ser undergrunnen ut til å være omrotet. I sørøstre del går planområdet langs veien der underlaget består av asfalt.

Figur 4: Terrenget, i retning nordnordøst. Tettvokst med lave bjørketrær gjorde overflateregistreringen utfordrende.
Foto: Arild L. Teigen

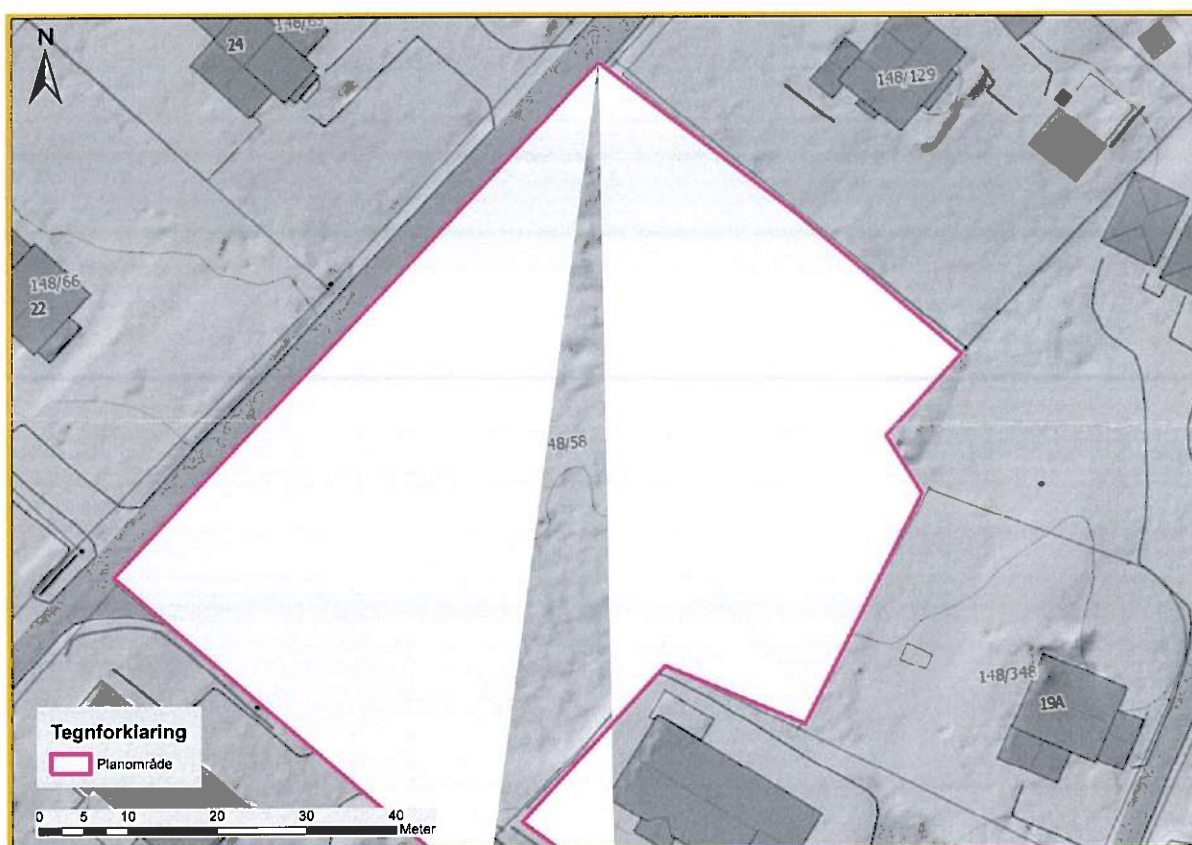
Undersøkelsen

Figur 5: Planområde, med innmålt haug (A2).

Planområdet ble gjennomgått systematisk, men grunnet tett vegetasjon var det særdeles utfordrende å undersøke hele terrenget. Særlig langs vestre del var sikten lik null. Deler av området er preget av hogst, og det er lagt kvisthauger flere steder. Det ble i tillegg funnet noen moderne metallgjenstander like nede i torva. I østre del åpnet det seg noe opp, men her viste undergrunnen seg som omrotet, bestående av sand. Hele området bar preg av å være forstyrret.

Under forarbeidet viste Lidar-kartet en klar og tydelig haug (A2) i terrenget. Denne ble undersøkt nærmere i felt. Det viste seg også å være flere mindre forhøyninger i område, men disse ble fortløpende tolket som naturlige hauger, eller anlagt i forbindelse med anleggsarbeid.

Figur 6: Lidar-kart av planområde. Legg merke til avlang forhøyning i landskap i nordøstre del.

Haugen ligger i nordøstre del, formet som en langhaug orientert sørsørvest/nordnordøst-retning. Den er 12,5 m X 4 m lang og høyden er på ca. 1,5 meter. Haugen var tett bevoskt med busker og annet vegetasjon. Deler av vegetasjonen ble tråkket ned, slik at formen ble tydeligere (se Figur 7). Det viste seg at formen på haugen var mer ujevn enn først antatt, og det skjulte seg blant annet tre-stubber og annet nedkappet kvist.

Figur 7: A1 – haug, i retning nord. Bilde er tatt etter nedtråkk av vegetasjon. Foto: Arild L. Teigen

Det ble også laget et snitt i haugens søndre del. Her dukket det opp flere lag i profilen, deriblant et kullag (se Figur 8). Grunnet kulletts konsistens og størrelse, ble denne haugen tolket som en fylling, trolig lagt i forbindelse med nedlagt avløpsrør i planområdets østre del.

Figur 8: Profil av A2 – haug. Tydelig kullag i profilen. Foto: Arild L. Teigen

Konklusjon

Det ble ikke påvist automatisk fredete kulturminner i området. Det ble undersøkt en avlang haug, med denne ble avskrevet som et kulturminne.

DRAMMEN 11.07.17

.....
Feltarbeolog

Vedlegg

Anleggsliste

ANLEGGSLISTE			
Anr.:	Type:	Beskrivelse:	Mål:
1	Haug	Lav forhøyning i terrenget. Avskrevet	-
2	Haug	Stor forhøyning i terrenget. Avskrevet	12,5 m x 4 m

Fotoliste

FOTOLISTE				
Nr.:	Motivbeskrivelse:	Navn:	Dato:	Retning:
2414	Midtmoen – sørøstre del – Vei	ALT	10.07.17	NV
2415	Midtmoen – sørøstre del – terreng	ALT	10.07.17	N
2416	Midtmoen – sørøstre del – terreng	ALT	10.07.17	N
2417	Midtmoen – sørvestre del – terreng og vei	ALT	10.07.17	NØ
2418	Midtmoen – nordvestre del – skilt	ALT	10.07.17	S
2419	Midtmoen – nordvestre del – skilt og terreng	ALT	10.07.17	S
2420	Midtmoen – nordøstre del – terreng og sti	ALT	10.07.17	N
2421	Midtmoen – nordøstre del – terreng	ALT	10.07.17	SV
2422	Midtmoen – midtre del – A1, avskrevet haug, med spade	ALT	10.07.17	N
2423	Midtmoen – midtre del – A1 – snitt i avskrevet haug	ALT	10.07.17	N
2424	Midtmoen – nordøstre del – A1, avskrevet haug – snitt i avskrevet haug	ALT	10.07.17	NV
2425	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – førbilde av vegetasjon	ALT	10.07.17	N
2426	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – førbilde av vegetasjon	ALT	10.07.17	N
2427	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – førbilde av vegetasjon	ALT	10.07.17	NNØ
2428	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – trerot i haug	ALT	10.07.17	Ø

2429	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – etterbilde av vegetasjon	ALT	10.07.17	N
2430	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2431	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2432	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2433	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2434	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2435	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2436	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2437	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2438	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2439	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2440	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2441	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	10.07.17	NØ
2442	Midtmoen – nordøstre del – Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug	ALT	12.07.17	N
2443	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – snitt i haug	ALT	12.07.17	NNØ
2444	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – etterbilde av vegetasjon	ALT	12.07.17	NNV
2445	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – etterbilde av vegetasjon	ALT	12.07.17	NNV
2446	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – etterbilde av vegetasjon	ALT	12.07.17	V
2447	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – trestubber	ALT	12.07.17	S
2448	Midtmoen – nordøstre del – A2, avskrevet haug – trestubber	ALT	12.07.17	S
2449	Midtmoen – søndre del – terreng/vegetasjon - ufokus	ALT	12.07.17	NNØ
2450	Midtmoen – søndre del – terreng/vegetasjon	ALT	12.07.17	NNØ
2451	Midtmoen – søndre del – terreng/vegetasjon	ALT	12.07.17	NNØ
2452	Midtmoen – østre del – terreng/vegetasjon	ALT	12.07.17	NNØ
2453	Midtmoen – østre del – terreng/vegetasjon	ALT	12.07.17	NNØ
2454	Midtmoen – østre del – terreng/vegetasjon	ALT	12.07.17	NNØ
2455	Midtmoen – sentrer del – kvisthaug	ALT	12.07.17	NNØ
2456	Midtmoen – midtre del – A1 – snitt i avskrevet haug	ALT	12.07.17	NV
2457	Midtmoen – midtre del – A1 – snitt i avskrevet haug	ALT	12.07.17	NV

Regnskap oppsummering arkeologisk registrering

Buskerud fylkeskommune						
Saksnr.	17/10787	Saksbeh.:	Lars Hovland			
Prosjektnr.	170050	Midtmoen	Dato:	22.09.2017		
Sted/ gård, kommune	Lundesgård, Sokna, Ringerike kommune					
Tiltakshaver	Nordbohus, Modum AS					
Adresse	0					
TIMEKOSTNADER						
		timer		à kr		SUM
Forarbeid		1	kr	768	kr	768,00
	Budsjett	1		kr	768	
Differanse		0		kr	-	
Feltarbeid		13	kr	768	kr	9 984,00
			kr	1 024	kr	-
	Budsjett	15		kr	11 520	
Differanse		2		kr	1 536	
Etterarbeid		8	kr	768	kr	6 144,00
	Budsjett	8		kr	6 144	
Differanse		0		kr	-	
Sum timekostnader		22			kr 16 896,00	
	Budsjett	24		kr	18 432	
Differanse		2		kr	1 536	
REISEUTGIFTER						
				Budsjett	Differanse	SUM
Reiseutlegg			kr	-	kr	-
Leiebil el. tilsvarende		leiebil 2 døgn	kr	625,00	kr	-715,00
Sum reiseutgifter			kr	625,00	kr	-715,00
					kr	1 340,00
KJØP AV TJENESTER						
				Budsjett	Differanse	SUM
Gravemaskin			kr	-	kr	-
Annet teknisk utstyr			kr	-	kr	-
Delsum			kr	-	kr	-
Naturvitenskaplige analyser		antall		Budsjett	Differanse	
14C			kr	8 000,00	kr	8 000,00
annet			kr	-	kr	-
Delsum naturvitenskap			kr	8 000,00	kr	8 000,00
Andre konsulenttenester			kr	-	kr	-
Sum kjøp av tjenester					kr	-
Budsjett Differanse						
Håndtering av funn, prøver og dokumentasjonsmateriale (inntil 10 % av lønnskostnader)						
Kulturhistorisk museum			kr	921,60	kr	921,60
				Budsjett	Differanse	
SUM REGNSKAP			kr	27 978,60	kr	9 742,60
					kr	18 236,00

